

## חזקת הבתים

**גנרא:** הסוגיא הבאה מבארת את טעם הדיין שהוא נאמן, כשהוחזק בה שלוש שנים.

**אמר רבי יוחנן:**

שמעתי מהולכי אוושא,<sup>(10)</sup> שהיו אומרים: מניין לוחקה בקרע שהיא שלוש שנים, משורר המועד:

מה שור המועד, פיו שנה שלוש גיחות, נפק ליה מוחזקת תם שאיןו משלם אלא חצי נזק, וكم ליה בחזקת מועד שהוא משלם נזק שלם —

**רבי עקיבא אומר:** חדש בראשונה, וחודש באחרונה, ושנים עשר חדש **באמצע;** הרי אלו ארבעה עשר חדש.<sup>(5)</sup>

ועוד אמר רבי ישמעאל:

במה דברים אמרו — שאיןנו נאמן לטעון "קניתה" אלא באכילת כל פירות השדה במשך שלוש שנים — רק **בשדה לבן** [שדה תבואה] —<sup>(6)</sup>

**אבל** **בשדה אילן:** כיון שכנים את התבואה [גפינוי],<sup>(7)</sup> ומפק [מסיקה בזיתים בכיצירה בענבים] את זיתיו, וכנג את קייזו [תאנים בשות],<sup>(8)</sup> הרי אלו שלוש שנים.<sup>(9)</sup>

7. א. כרם קרי תבואה כמו שמצוינו [דברים כב] "לא תזרע כרמך כלאים פן תקדש המלאה הזורע אשר תזרע ותבואה הכרם", **תוספות.**

ב. פירש רשי"ד הדינו יין של גפנים, וראה מה שביאר הרש"ש בדבריו.

8. **"קייז"** הם תנאים יבשים, ו"עונת הקייז" בשנה קרייה כך על שם שמייבשים באותו פרק תמרים ותנאים לקציעות שהן נקראים **"קייז"** בשמוראל בטו א, רשי"ד בבא מציעא קו ב.

9. א. הדינו באופן שבו מיניהם אלו מפוזרים בכל השדה, כן מבואר ברשב"ם לקמן לו א ד"ה והוא דבזאי.

ב. פירש ורבינו חנאנא: אף את התבואה הכרום בתשרי, ומסק את הזיתים בשבט, וכנג את קייזו באב, הרי זו חזקה, נמצאת חזקה בשנה אחת; וכותב הרשב"א: נוראה שרצה לומר, דנקט התנאה בסדר זהה, משום דתשורי הוא תחילת השנה.

10. מבואר בגמרה בעמוד ב, **ש"הולכי אוושא"** הינו רבי ישמעאל, שהוא מן הסנהדרין שגלה

בשדה בית הבעל תוך חמישה עשר חדשים, כיצד: אם הוא נכנס לשדה שלשה חדשים קודם ניסן, ויגדל את התבואה שבה וקצר אותה בניסן, הרי זו שנה אחת; ורעד את השדה וקצר את התבואה שבסוף הקיץ, הרי זו שנה שנייה, וכשיזרע שוב בניסן הבא, ויגדל את התבואה שלשה חדשים, כבר יש בידו שלוש שנים חזקה?

**ותירצו:** ציריך אכילה חשובה של שנים עשר חדש **באמצע.**

והרשב"ם לו א ד"ה רבי ישמעאל כתוב, דהוא משומם דבעין רצפני.

5. ובגמרה לו בתרבادر מחלוקתם.

6. היה ודורכו של שדה הלבן, שככל פירוטיו נלקטים אחד, רשי"ד; ואף שקצר שעוררים בפסח, וקצר חיטים בעצרת, מכל מקום אסיפתם לבית — שהוא עיקר החזקה — היא בזמן אחד בעת האסיף, ואפילו קצירת שדה הלבן היא בפעם אחת, כי אין דרך לזרוע אותו בערבוב, אלא כל מין לבדו, מה שאין כן בשדה אילן, רשי"ש. ראה בהערה להלן, רשי"ש.